

בקנים ובגפנים – מניח מהפקק [קשר התחתון] ולמעלה.

אבל בדקלים ובמקצת מיני ארזים, חופר ומשרש הכל, לפי שבכל אופן אין חוזרים וצומחים.

עשרה מיני ארזים הם

אמר רבה בר הונא, עשרה מיני ארזים הם, שנאמר "אֶתֶן בְּמִדְבַר אֶרֶז שְׁטֵה וְהִדַּס וְעֵץ שִׁכּוֹן אֲשֵׁים בְּעֶרְבָה בְּרוֹשׁ תִּדְקֶר וְתִאֲשׁוּר יִחְדּוּ" (ישעיהו מ"א י"ט). [הרי כאן שבעה, ויש עוד שלושה המבוארים במסכת ראש השנה].

והנה מתחילה נתבאר לעיל, שהארז גזעו מחליף, ולכן נמשל לו הצדיק. ולאחר מכן נתבאר, שהארז אין גזעו מחליף, ולכן הקונה ארז לקצוץ, חופר ומשרש הכל. ואין כאן סתירה, כי עשרה מיני ארזים יש כמו שנתבאר, וכל אחד ממאמרים הנ"ל, במין אחר של ארז.

כל התעניות לא הועילו והבכיה הועילה

מעשה ברבי אליעזר [בן הורקנוס] שגזר שלש עשרה תעניות על הצבור, ולא ירדו גשמים. באחרונה, התחילו הצבור לצאת [מבית הכנסת]. אמר להם, תקנתם קברים לעצמכם, [כלומר, לכו קברו עצמכם מפני הרעב]. געו כל העם בבכיה. וירדו גשמים.

רבי עקיבא נענה שמעביר על מדותיו

שוב מעשה ברבי אליעזר שירד לפני התיבה, ואמר עשרים וארבע ברכות, ולא נענה. ירד רבי עקיבא אחריו, ואמר, "אבינו מלכנו אין לנו מלך אלא אתה, אבינו מלכנו למענך רחם עלינו". וירדו גשמים. הוא מרנני רבנן, יצתה בת קול ואמרה, לא מפני שזה גדול מזה, אלא שזה מעביר על מידותיו, וזה אינו מעביר על מדותיו.

שיעור ירידת גשמים הנחשבת שנענו לתעניתם

נתבאר בדף י"ב, שכשהיו גוזרים תעניות על הציבור מפני הגשמים, ולא נענו, היו